

An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail Clár Feabhsúcháin Áitiúil 2024

Treoiríníte

LÉIGH NA TREOIRÍNÍTE SEO A LEANAS GO CÚRAMACH LE DO THOIL SULA GCOMHLÁNAÍONN TÚ AN FHOIRM IARRATAIS.

1. Réamhrá

Soláthraíonn an Clár Feabhsúcháin Áitiúil (LEP) maoiniú chun tacú le grúpaí pobail ar fud na hÉireann.

Tá an LEP maoinithe ag an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail (*an Roinn*) agus á riar ag na Coistí Forbartha Pobail Áitiúil (LCDC) i ngach ceantar Údaráis Áitiúil.

Cuireann an Roinn maoiniú ar fáil do gach ceantar Údaráis Áitiúil (LA) agus ansin riarann na LCDC an maoiniú seo go háitiúil lena chinntiú go ndírítear maoiniú go cuí ar aghaidh a thabhairt ar mhíbhuntáiste sna ceantair is mó a bhfuil sé de dhíth orthu.

Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara go ndéanann gníomhaireachtaí agus ranna eile infheistíocht freisin i gceantair faoi mhíbhuntáiste¹. Feidhmeoidh an LEP ar bhealach comhlántach chun luach a chur le scéimeanna agus cláir túsline eile atá á n-oibriú i bpobail.

Tacóidh an Clár Feabhsúcháin Áitiúil le grúpaí, go háirithe i gceantair faoi mhíbhuntáiste, chun deisiúcháin agus feabhsúcháin riachtanacha a dhéanamh ar a n-áiseanna, agus/nó chun trealamh a cheannach, ar nós boird agus cathaoireacha, uirlisí agus comharthaíocht, ríomhairí glúine agus printéirí, lomairí faiche, ceannbhrait agus trealamh oiliúna srl.

Cabhróidh an maoiniú seo le pobail, le grúpaí pobail agus le coistí, ag ligean dóibh leanúint ar aghaidh ag cur seirbhísí luachmhara ar fáil do na daoine ina gceantar, agus sa phróiseas neartú na naisc a cheanglaíonn pobail le chéile.

Tá sé molta ag an Roinn go ndéanfadh na LCDCs maoiniú 30% a imfhálú chun deontais bheaga chaipitil de €1,000 nó níos lú a sholáthar. Ceadóidh maoiniú imfhálaithe ag an leibhéal seo do líon níos mó díobh siúd a bhfuil acmhainní teoranta acu roinnt maoinithe a fháil. Is féidir leis an gclár freisin tionscadail ar scála níos mó a mhaoiniú nó a mhaoiniú go páirteach chun aghaidh a thabhairt ar mhíbhuntáiste. Is féidir iarratais a dhéanamh chuig an LCDC ábhartha faoi 3pm ar an 15ú Feabhra 2024

¹ Mar shampla, an Roinn Oideachais agus Scileanna i scoileanna DEIS agus oifigigh idirchaidrimh pobail, FSS i seirbhísí cúram pobail, RCS in Intreo agus tríd an tSeirbhís Fostaíochta Áitiúil srl. Feidhmíonn an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail seo freisin an SICAP (Clár um Chuimsiú Sóisialta agus Gníomhachtú Pobail chun cabhrú le daoine aonair agus grúpaí ó phobail faoi mhíbhuntáiste.

2. Cé atá cáilithe iarratas a dhéanamh?

Is féidir le haon ghrúpa pobail nó deonach neamhbhrabúis iarratas a dhéanamh.

Níl eagraíochtaí tráchtála agus daoine aonair incháilithe do mhaoiniú.

3. Cad iad na tionscadail atá incháilithe le haghaidh maoinithe?

3a. Cad iad na tionscadail atá incháilithe le haghaidh maoinithe?

Soláthraíonn an méid seo a leanas liosta neamh-uileghabhálach de **thionscadail** a d'fhéadfadh maoiniú caipitil a fháil faoin gclár:

- Forbairt/athchóiriú ar ionaid phobail
- Feabhsuithe inrochtaineachta
- Áiseanna pobail
- Forbairt clubanna nó áiseanna óige
- Forbairt áiseanna spóirt/áineasa
- Feabhsuithe ar pháirceanna baile agus ar limistéir agus spásanna comónta
- Trealamh CCTV
- Feabhsuithe ar an bhfearann poiblí
- Sráid-dhreachú
- Forbairt spásanna súgartha/áineasa
- Éifeachtúlacht fuinnimh áiseanna pobail a fheabhsú chun costais leanúnacha a laghdú
- Ceannach trealaimh
- Ceannach ríomhairí glúine, táibléad
- Cothabháil áitribh, lena n-áirítear péinteáil agus deisiúcháin. NB Is gá gur feabhsú a bheadh i gceist – ní féidir costais oibriúcháin ná costais reatha a chur san áireamh.
- Obair chaipitiúil chun bithéagsúlacht a mhéadú, nó chun lorg carbóin saoráide a laghdú
- Glanadh e.g. dian-níochán roimh pheinteáil. Níl costais reatha ná oibriúcháin incháilithe.

Tá an scéim deartha lena chinntiú go n-aithnítear agus go gcomhlíontar tosaíochtaí áitiúla, chun áiseanna pobail a fheabhsú agus a fheabhsú do chách.

Spríocghrúpaí

Tá an maoiniú seo dírithe ar thacú le pobail a bhfuil tionchar ag míbhuntáiste orthu mar a shainaithnítear sa LECP.

3b. Cad nach bhfuil incháilithe do mhaoiniú?

Níl an caiteachas seo a leanas incháilithe do mhaoiniú:

- Tionscadal ar bith nach dtagann le héiteas an Chláir
- Costais fostaíochta
- Táillí dlí
- Táillí bainistíochta tionscadail

- Tailte nó foirgnimh a cheannach
- Staidéir féidearthachta
- Oibríochtaí príobháideacha nó tráchtála
- Costais atá á n-íoc ag maoinitheoir nó roinn eile
- Billí Fóntas
- Costais oibriúcháin ghinearálta

4. Ceanglais an Chláir

Baineann na coinníollacha seo a leanas le gach tionscadal. Ag brath ar nádúr do thionscadail (agus ar an ngrúpa a dhéanann iarratas), d'fhéadfadh go mbeadh riachtanais bhreise ann nach mór a chomhlíonadh. Pléifidh an LCDC/LA é seo leat, má éiríonn le d'iarratas.

Ceanglais Chánach

- Ní gá don ghrúpa/eagraíocht iarrthóra a bheith cláraithe chun críocha cánach.
- Caithfidh aon ghrúpa/eagraíocht iarrthóra atá cláraithe chun críocha cánach a bheith comhlíontach ó thaobh cánach de. I gcomhréir le nósanna imeachta imréitigh cánach athbhreithnithe, a tháinig i bhfeidhm i mí Eanáir 2016, ní mór an Uimhir Rochtana Imréitigh Cánach agus an Uimhir Thagartha Cánach a chur isteach chun críocha fíoraithe.

Ceadanna Reachtúla - Ní mór d'iarratasóirí a chinntiú go bhfuil gach cead reachtúil nó toilithe faighte sula gcuirtear tús le haon oibreacha. Áirítear leis seo cead pleanála ach níl sé teoranta dó.

Árachas - Féadfaidh an LCDC fianaise scríofa ar pholasaí árachais bailí a iarraidh, nuair is cuí, le linn phróiseas athbhreithnithe na n-iarratas.

Admháil ar mhaoiniú - Mar gheall ar luach cuid de na deontais seo, ní bheadh sé cost-éifeachtúil comharthaí a éileamh a thabharfadh aitheantas don Roinn, don Údarás Áitiúil nó don LCDC. Is leor admhálacha oiriúnacha eile m.sh. ar shuíomh gréasáin grúpa/eagraíochta nó ar ardáin meán sóisialta. Nuair a dhéantar forbairt ar chomharthaíocht ní mór dó ranníocaíocht na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail a admháil.

Maoiniú meaitseála - ní ceanglas é seo faoin gclár seo.

5. Critéir Roghnúcháin

Déanfaidh an LCDC iarratais a mheas chun incháilitheacht a chinntiú agus go ndíreofar orthu aghaidh a thabhairt ar mhíbhuntáiste mar a shaináithnítear ina LECP. Caithfidh tionscadail a bheith ag teacht le héiteas an chláir, is é sin maoiniú a sholáthar do phobail ar fud na hÉireann chun áiseanna i gceantair faoi mhíbhuntáiste a fheabhsú.

Is féidir tionscadail a mheas freisin agus aird á tabhairt ar an gcaoi a ndéanann siad:

- tacú le grúpaí agus le clubanna áitiúla, a fhreastalaíonn ar a bpobail;
- líon na ndaoine ar féidir leis an ngrúpa tacú leo a mhéadú, lena n-áirítear trí fheabhsuithe inrochtaineachta, bearta nua um chomhtháthú pobail nó feabhsuithe sábháilteachta;
- infheistíocht a dhéanamh chun úsáid na saoráide a mhéadú nó a leathnú, mar shampla, chuig grúpaí deonacha agus pobail;
- costas reatha na háise a laghdú;
- tionchar dearfach a bheith acu ar an gcomhshaol, mar shampla, laghdú ar ídiú fuinnimh;
- comhoibriú a léiriú leis an údarás áitiúil nó le comhlachtaí ábhartha eile sa cheantar;
- tacú le hómós áite a chruthú laistigh den phobal lena n-áirítear tríd an timpeallacht thógtha a fheabhsú;
- aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna sláinte agus sábháilteachta; agus/nó,
- infheistíocht a dhéanamh i dteicneolaíocht a mbeidh rochtain ag daoine aonair agus ag pobail a bhfuil tionchar a míbhuntáiste orthu.

Is féidir tionscadail a mheas freisin ag féachaint do chritéir bhreise a mheasann an CFPÁ a bheith cuí a thaispeánann luach breise an tionscadail nó eilimint an tionscadail chun aghaidh a thabhairt go hoiriúnach ar aidhmeanna an chláir i ngach limistéar riaracháin Údaráis Áitiúil.

6. Rialachas Corparáideach

6a. Monatóireacht:

Ceanglófar ar dheonaithe cloí leis an gcaighdeán is airde trédhearcachta agus cuntasachta mar atá doiciméadaithe i gCiorclán 13/2014 na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe - Bainistíocht agus Cuntasacht Deontais ó Chistí Stáitchiste <http://circulars.gov.ie/pdf/circular/per/2014/13.pdf>

Is é an prionsabal foriomlán ná gur cheart go mbeadh trédhearcacht agus cuntasacht i mbainistiú cistí poiblí, i gcomhréir le barainneacht, éifeachtúlacht agus éifeachtacht. Leagtar amach sa chiorclán, mar shampla, nár cheart d'fhaighteoirí deontais sócmhainní a mhaoinítear go poiblí a dhiúscairt gan cead a fháil roimh ré.

6b. An Cód Rialachais d'Eagraíochtaí Pobail agus Deonacha

Tá an Roinn ag spreagadh comhlachtaí maoinithe chun glacadh leis an gCód Rialachais, Cód Cleachtais um Dhea-Rialachas Eagraíochtaí Pobail, Deonacha agus Carthanúla, a chuideoidh le sármhaitheas a bhaint amach i ngach réimse dá gcuid oibre. Iarrann an Cód Rialachais ar eagraíochtaí aontú le feidhmiú de réir príomhphrionsabail chun a n-eagraíocht a rith ar bhealach níos éifeachtaí i réimsí mar cheannaireacht, trédhearcacht agus cuntasacht agus iompar le hionracas. Tá tuilleadh faisnéise faoin gCód ar fáil ag www.governancecode.ie

7. Nósanna Imeachta Formheasa

Déanfar athbhreithniú agus measúnú ar gach iarratas ar mhaoiniú faoin gClár seo a fhaigheann gach LCDC chun comhsheasmhacht a chinntiú leis an bPlean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP).

Agus na leithdháiltí deiridh maoinithe do thionscadail á gcinneadh, féadfaidh an LCDC roinnt fachtóirí a chur san áireamh lena n-áirítear cothromaíocht gheografach agus a inmhianaithe atá sé tionscadail éagsúla éagsúla a mhaoiniú agus míbhuntáiste coibhneasta an limistéir ina bhfuil an tsaoráid suite (nó a mbeidh sé ag freastal air)².

I gcás aon iarratais nach bhfuil comhlánaithe go hiomlán, nó nach bhfuil na doiciméid tacaíochta a iarradh ag gabháil leis, measfar é a bheith dícháilithe.

Tar éis an chinnidh, gheobhaidh gach tionscadal ceadaithe, faoi réir fhoirmiúlachtaí dlíthiúla agus ceanglais eile a bheith críochnaithe, tairiscint i bprionsabal ar chúnamh deontais. Beidh sé seo faoi réir na gcoinníollacha ábhartha a chomhlíonadh agus faoi réir glacadh sásúil leis an tairiscint sin ag an iarratasóir.

Coimeádtar an ceart na cistí a thairgtear do thionscadal ceadaithe eile a athshannadh mura gcomhlíontar na ceanglais uile laistigh de thréimhse réasúnta. Is ceist é seo don LCDC atá i gceist, a chaithfidh an Roinn a chur in iúl don Roinn go bhfuil sé ar intinn acu é sin a dhéanamh.

Coimeádann an Roinn agus/nó an tÚdarás Áitiúil an ceart chun iniúchadh a dhéanamh ar chaiteachas nó iniúchtaí a dhéanamh ó am go chéile.

Tabhair faoi deara:

Is gnách go sáraíonn iarratais ar chúnamh na cistí atá ar fáil agus tá sé tábhachtach mar sin go mbeadh an próiseas meastóireachta dian. Is é cuspóir an phróisis seo a chinntiú go dtiocfaidh na tionscadail is fearr chun cinn agus go bhfaighidh siad tacaíocht, agus na fachtóirí uile á gcur san áireamh. Is é beartas na Roinne a chinntiú go gcaitear go cothrom agus go neamhchlaonta le gach iarratas.

Féadfaidh tairiscintí maoinithe a bheith ar feadh méid níos lú ná an méid atá á lorg ag an iarratasóir. Ba chóir go mbeadh a fhios ag iarratasóirí go bhféadfadh go mbeadh ró-shuibscríobh ar an gClár. Dá bhrí sin, i gcúinsí den sórt sin, d'fhéadfadh sé nach n-éireoidh le gach iarratas a chomhlíonfaidh na coinníollacha nó d'fhéadfadh sé a bheith ar feadh méid níos lú.

² D'fhéadfadh go n-áireofaí anseo crostagairtí do shuíomh na háise/grúpaí (nó an limistéar ar a bhfreastalaíonn sé) le hinnéacs díothachta Pobal Hasse atá ar fáil ar www.pobal.ie.

Féadfaidh an LCDC agus é ag measúnú moltaí a fhaightear comhairle a lorg agus dul i gcomhairle le gníomhaireachtaí eile, agus féadfaidh sé faisnéis ar thionscadail atá á meas a nochtadh do na saineolaithe agus na gníomhaireachtaí sin.

8. Ginearálta

Tá sé mar aidhm ag an bhfaisnéis a thugtar sa doiciméad seo tuiscint a thabhairt d'iarratasóirí ar an bpróiseas trína ndéantar iarratais ar mhaoiniú a mheas agus a fhaomhadh agus ní airbheartaíonn sé gur léirmhíniú dlíthiúil é.

An tAcht um Shaoráil Faisnéise, 2014

Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014, féadfar sonraí atá in iarratais agus i ndoiciméid tacaíochta a scaoileadh, ar iarratas, chuig tríú páirtithe. Má tá faisnéis i d'iarratas atá íogair nó rúnda ó thaobh nádúr, sonraigh le do thoil é agus tabhair míniú ar an bhfáth nár cheart é a nochtadh. Má fhaightear iarratas ar fhaisnéis íogair a scaoileadh faoin reachtaíocht, rachfar i gcomhairle leat sula ndéanfar cinneadh cibé an scaoilfear nó nach scaoilfear an fhaisnéis. Mar sin féin, in éagmais faisnéis ar leith a shainaithint mar fhaisnéis íogair, d'fhéadfaí í a nochtadh gan dul i gcomhairle leat.

Cuairteanna Suímh

Féadfaidh an Roinn, an tÚdarás Áitiúil, an LCDC, nó gníomhairí a ghníomhaíonn ar a son cuairteanna láithreáin gan réamhfhógra a dhéanamh chun comhlíonadh théarmaí agus choinníollacha an Chláir a fhíorú.

Is féidir tuilleadh faisnéise a iarraidh

Coimeádann an LCDC an ceart chun tuilleadh faisnéise a iarraidh uait chun d'iarratas a mheasúnú más gá.

Úsáid faisnéise

Úsáidfear an t-eolas a chuirtear ar fáil ar an bhfoirm chun críocha an próiseas deontais a mheas agus a riar, agus chun iniúchtaí agus aon chuirteanna ar an láthair a éascú. Nuair a bhíonn na hiarratais a fhaightear á meas féadfaidh an CFPÁ comhairle a lorg agus dul i gcomhairle le gníomhaireachtaí eile, agus féadfaidh sé faisnéis ar thionscadail atá á mbreithniú a nochtadh do na saineolaithe agus gníomhaireachtaí sin.

Eile

- Faoin gclár tá sé i gceist go mbeidh 30% den mhaoiniú a leithdháiltear ar gach ceantar Údarás Áitiúil imfhálaithe do dheontais de €1,000 nó níos lú.
- Deimhneoidh grúpaí is iarrthóirí iad féin nach bhfuil an maoiniú acu chun na costais a dhéanamh, gan an cúnamh deontais, nó mar mhalairt air sin, leis an deontas, go dtabharfaidh siad faoi thionscadal níos mó anois nach mbeadh siad in ann a íoc murach é.
- Más le haghaidh eilimint amháin, nó cuid de thionscadal, atá san iarratas ar mhaoiniú, beidh ar iarratasóirí fianaise dhoiciméadach a sholáthar maidir le hinfhaighteacht iarmhéid an mhaoinithe don ghné áirithe sin den tionscadal sin.

- Níl aon teorainn le líon na n-iarratas ar thionscadail éagsúla ó aon eagraíocht. Ba chóir go mbeadh a fhios ag iarratasóirí, áfach, go nglacfaidh an LCDC cur chuige cothromais/cothroime chun dáileadh cothrom maoinithe a chinntiú.
- Tá an Clár maoinithe 100% ón státchiste. Tá cead ag iarratasóirí maoiniú eile/maoiniú meaitseála a ghairiúil le haghaidh tionscadal cé nach bhfuil sé sin riachtanach don chlár seo.
- Tá an t-iarratasóir ar dheontas freagrach as a chinntiú nach dtagann úsáid an Chláir seo chun tionscadal a chomh-mhaoiniú salach ar rialacha na scéime/cláir eile. Cinntigh le do thoil go dtéann tú i gcomhairle leis na riarthóirí nó an comhlacht atá freagrach as aon scéim nó clár maoinithe eile maidir leis seo.
- Ní íocfar CBL ach amháin sa chás go bhfuil sé san áireamh i méid an iarratais. Ní ghlacfar le hiarratais bhreise ar íocaíochtaí nó aisíocaíochtaí CBL.

9. Conas iarratas a Dhéanamh

Foirm Iarratais

Tá an fhoirm iarratais mionsonraithe agus deartha chun a chinntiú go bhfuil an t-eolas riachtanach ann chun gach togra a mheas go cruinn agus go cothrom. **Cinntigh le do thoil go gcomhlánaíonn tú an fhoirm iarratais seo ina hiomláine agus go gcuirtear aon doiciméadú a thacaíonn le d'iarratas isteach le d'iarratas.**

Ní mheasfar ach na tionscadail a chomhlíonann na critéir thuas a bheith incháilithe.

TABHAIR FAOI DEARA LE DO THOIL NACH mBREATHNÓFAR AR IARRATAIS NEAMHIOMLÁNA NÓ AR IARRATAIS DHÉANACHA.

Caitear go han-dáiríre le faisnéis bhréagach nó mhíthreorach a chur isteach ag céim ar bith. Féadfaidh eagraíocht ar bith nach gcloíonn le téarmaí agus coinníollacha an Chláir a bheith faoi réir iniúchta, a ndeontas a tharraingt siar, a bheith ag teastáil chun deontas iomlán nó cuid de a aisíoc agus/nó a bheith faoi urchosca iarratas a dhéanamh ar feadh tréimhse ama. Cuirfear gach sárú tromchúiseach ar théarmaí agus coinníollacha an Chláir in iúl don Gharda Síochána.

Ba cheart iarratais a chur ar aghaidh chuig:

An Coiste Forbartha Pobail Áitiúil (LCDC)
An Rannóg Pobail agus Forbartha Comhtháite
Mayo House
Bóthar na Móiníne
Caisleán an Bharraigh
Co Mhaigh Eo
F23N504

Má tá aon cheist agat seol ríomhphost le do thoil chuig lep2024@mayococo.ie